

Prezentacja multimedialna do pozalekcyjnych zajęć wychowawczych
- grupa starsza

*ZNANI PISARZE
Z REGIONU RADOMSKIEGO*

Autor: Monika Szymańska

Jan Kochanowski

(1530-1587)

*Wizerunek
pisarza*

Pomnik poety przy ulicy Żeromskiego

ŻYCIORYS

Jan Kochanowski urodził się w **1530 r.** na ziemi radomskiej, w województwie sandomierskim. Pochodził z rodziny szlacheckiej- średnio zamożnej.

❖ Naukę rozpoczął w wieku 14 lat na wydziale Sztuk Wyzwolonych Akademii Krakowskiej. Kiedy miał 17 lat, zmarł mu ojciec. Nie musiał się jednak troszczyć o majątek, ponieważ ojciec pozostawił po sobie spory spadek. Studiował na Uniwersytecie w Królewcu. Później przeniósł się do Padwy, gdzie rozpoczęła się jego kariera pisarska .

❖ Śmierć matki spowodowała, że szybko musiał powrócić do Polski.

Po powrocie rozpoczął się nowy okres w jego życiu zwany dworskim.

Związał się silnie z kręgiem małopolskich możnowładców, dostał się do kancelarii królewskiej, gdzie pełnił funkcję sekretarza. Kochanowski coraz więcej czasu zaczął spędzać na spokojnym dworku w **Czarnolasie niedaleko Radomia.**

❖ Życie w Czarnolasie było najbardziej sielankowym okresem w jego życiu.

Niestety owa idylla szybko została przerwana nagłą śmiercią ukochanej córeczki poety - Urszulki. Niestety niedługo zmarła następna córka poety - Hania.

To spowodowało, że Kochanowski zdecydowanie podupadł na zdrowiu, zaczęły go nawet nachodzić myśli o śmierci. Zmarł w wieku 54 lat.

TWÓRCZOŚĆ

Treny

Fraszki :

- "Na lipę"
- "Na dom w Czarnolasie"
- "Modlitwa o deszcz"
- "O doktorze Hiszpanie"
- "Do gór i lasów"
- "O kózle"

Pieśni :

- "Pieśń świętojańska o sobótce"
- "Pieśń o cności, "Czego chcesz od nas, Panie..."
- "O spustoszeniu Podola przez Tatarów"
- "Odprawa posłów greckich"
- "Psałterz Dawidów"

WITOLD GOMBROWICZ
(1904-1969)

BIOGRAFIA

- Witold Gombrowicz urodził się **4 sierpnia 1904 roku** w Małoszycach pod Opatowem. Pochodził z zamożnej rodziny ziemiańskiej.
- Ukończył gimnazjum im. św. Stanisława Kostki w Warszawie w roku 1922. Dalej kontynuował edukację, studiując prawo na Uniwersytecie Warszawskim.
- Pod koniec 1920r. zaczął pisać opowiadania, które ukazały się drukiem jako „Pamiętnik z okresu dojrzewania”.
- Wraz z grupą młodych pisarzy i intelektualistów spotykał się w warszawskich kawiarniach „Zodiak” i „Ziemiańska”.
- Sławę przyniosła mu powieść „Ferdydurke”.

- Pisarz wielokrotnie gościł we **Wsoli** od połowy lat 20. do wybuchu wojny. Korzystał z gościny brata Jerzego i jego żony Aleksandry, przygotowując się do egzaminów na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Na ów okres datuje się fascynację osobą młodej sąsiadki brata, **Krystyny Janowskiej z Bartodziejów**.
- Po zakończeniu studiów (1927) i aplikowaniu w sądach warszawskich Witold Gombrowicz rozważał przyłączenie się do **radomskiej palestry** (miałby wówczas tymczasowo zamieszkiwać we Wsoli), jego kandydatura została jednak odrzucona.
- Napisany w tym okresie debiutancki tom "**Pamiętnik z okresu dojrzewania**", opublikowany w roku 1933, przyjęty został z drwiną przez okoliczne ziemiaństwo, co stało się jedną z przyczyn powstania "**Ferdydurke**" (1938, postdatowana).
- Latem 1939 pisarz odwiedził brata, by zasięgnąć jego opinii odnośnie podróży do Argentyny - ten doradził wyjazd; we Wsoli po raz ostatni Witold widział swoją matkę, Antoninę z Kotkowskich Gombrowiczową.

*MUZEUM IM. WITOLDA GOMBROWICZA
WE WSOLI*

❖ Gdy wybuchła II wojna światowa postanowił przeczekać ją w **Buenos Aires w Argentynie.**

❖ Pozostał tam do roku 1963. Od 1947 do 1955 roku pracował jako urzędnik bankowy w Banco Polaco.

❖ W 1964 roku przeniósł się do Vence Nicei na południu Francji.

❖ Tu spędził resztę życia. 28 grudnia 1968 roku ożenił się z Kanadyjką Ritą Labrosse.

❖ **Witold Gombrowicz zmarł 25 lipca 1969 roku w Vence.**

Najważniejsze dzieła W. Gombrowicza

- ❖ *Ferdydurke* (1938)
- ❖ *Bakakaj* (1957)
- ❖ *Trans-Atlantyk* (1953)
- ❖ *Dzienniki* (1953-1956)
- ❖ *Kosmos* (1965)
- ❖ *Ślub* (1953)
- ❖ *Operetka*

PROF. LESZEK KOŁAKOWSKI
(1928-2008)

ŻYCIE I TWÓRCZOŚĆ

- ❖ Leszek Kołakowski urodził się 23 października 1927 roku w Radomiu.
- ❖ Po wojnie studiował filozofię na Uniwersytecie Łódzkim i Uniwersytecie Warszawskim. Wśród jego profesorów byli m.in. **Kazimierz Ajdukiewicz**, **Maria Ossowska**, **Tadeusz Kotarbiński**.
- ❖ Współpracował z paryską "**Kulturą**". Wykładał na wielu zagranicznych uniwersytetach m.in. McGill University w Kanadzie, na Yale University, Berkeley University, University of Chicago. Na stałe związany był z Oxfordem.
- ❖ O swoim rodzinnym mieście mawiał:
„To mój środek świata. Radom, czyli Kielecczyzna, na co radomiacy trochę się boczą. Ziemia uboga i bogata. Kartofliska, na których żyły polska kultura, polski język. Ziemia Jana Kochanowskiego i Stefana Żeromskiego”.
- ❖ Jego praca magisterska traktowała o **prawie natury**, natomiast doktorat, obroniony w 1953 roku na Uniwersytecie Warszawskim, podjął tematykę związaną z **filozofią wolności Spinozy**.

Na pytanie, dlaczego zajął się filozofią, Kołakowski
odpowiadał krótko:

"żeby mieć fach w ręku!"

Prof. Leszek Kołakowski opublikował ponad 400 prac, w tym ok. 30 książek wydanych w językach polskim, angielskim, niemieckim, hiszpańskim, francuskim, włoskim, holenderskim, hebrajskim, w językach słowiańskich i skandynawskich oraz innych.

Jego najbardziej znaną pracą jest trzypięciotomowa krytyczna analiza marksizmu pt. **"Główne nurty marksizmu. Powstanie, rozwój, rozkład"**, którą napisał w latach 1968-1976. W pracy tej Kołakowski opisał rozwój marksizmu, obalając wiele mitów i półprawd obecnych w dyskusjach na ten temat wśród zachodnich intelektualistów.

Leszek Kołakowski zaliczony został przez międzynarodową społeczność filozoficzną do klasyków współczesnej filozofii.

W ślad za osiągnięciami naukowymi postępowały liczne odznaczenia, wyróżnienia i powołania. Kołakowski został m.in. pierwszym laureatem wartej milion dolarów **nagrody Johna Klugego** za osiągnięcia w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych.

Był członkiem Polskiej Akademii Nauk, Fundacji im. **Stefana Batorego i Stowarzyszenia Pisarzy Polskich**.

Wydał m.in. książki: "Światopogląd i życie codzienne" (1957), "Jednostka i nieskończoność" (o Spinozie, 1958), "13 bajek z królestwa Lailonii" (1963), "Miniwykłady o maksisprawach" (2003), "O co nas pytają wielcy filozofowie" (2004)

Prof. Leszek Kołakowski zmarł w szpitalu w Oxfordzie w wieku 82 lat.

ZOFIA ROMANOWICZOWA
(1922-2010)

ŻYCIE I TWÓRCZOŚĆ

Zofia Romanowiczowa urodziła się w 1922 r. w Radomiu.

Podczas okupacji hitlerowskiej była łączniczką AK, po aresztowaniu przez gestapo w 1941 r. przez cztery lata była więziona w obozach koncentracyjnych Ravensbrueck i Neu-Rohlau.

Po wojnie wyemigrowała do Włoch, gdzie została asystentką Melchiora Wańkowicza podczas jego pracy nad "Bitwą pod Monte Cassino".

Później studiowała romanistykę na Sorbonie i osiadła w Paryżu.

Wraz z razem z mężem - księgarzem i wydawcą Kazimierzem Romanowiczem - w 1946 r. założyli księgarnię i **wydawnictwo Libella** oraz **Galerię Lambert**, mieszczące się **na paryskiej Wyspie św. Ludwika**. Miejsca te, działające do połowy lat 90., były przez pół wieku jednymi z najważniejszych emigracyjnych ośrodków polskiej kultury.

Księgarnia Libella była jednym z pierwszych miejsc odwiedzanych przez przyjeżdżających do Paryża Polaków, tam odbywały się promocje książek **Czesława Miłosza, Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, Zbigniewa Herberta**, tam mieli wernisaże **Józef Czapski, Tadeusz Kantor** i **Jan Lebenstein**.

Zofia Romanowiczowa w latach powojennych współpracowała z paryską "Kulturą", londyńskimi "Wiadomościami", "Tygodnikiem Powszechnym".

Była autorką książek poświęconych przeżyciom obozowym oraz problemom życia na emigracji, takich jak: "Baśka i Barbara" (1956), "Przejście przez Morze Czerwone", "Łagodne oko błękitu" (1968), "Groby Napoleona" (1972), "Na Wyspie" (1984).

Zofia Romanowiczowa tłumaczyła także z francuskiego na polski utwory poetów prowansalskich (antologia "Brewiarz miłości", 1963) i "Apokryfy Nowego Testamentu" (1955).

Była członkiem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie i laureatką nagród literackich: im. S. Strońskiego, Fundacji A. Jurzykowskiego, Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie oraz Nagrody Fundacji im. Kościelskich (1964)

ADRIAN SZARY

ŻYCIORYS

Urodzony 22 kwietnia 1983 roku. Ukończył II Liceum Ogólnokształcące im. Marii Kołopnickiej w Radomiu. Absolwent polonistyki UMCS-u w Lublinie. Doktor nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa. Obecnie nauczyciel języka polskiego w VI LO im. Jana Kochanowskiego w Radomiu. Instruktor warsztatów literackich w Stowarzyszeniu Centrum Młodzieży „Arka”. Wykładowca Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego. Specjalności: aksjologia lingwistyczna, semantyka, językoznawstwo polskie.

TWÓRCZOŚĆ

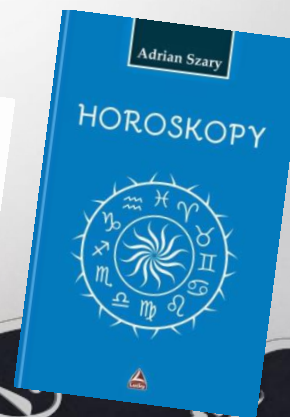

Autor książek:

- ❖ „Wianek z myśli” – debiutancki tomik poezji,
- ❖ „Pierwodruki i przedruki. Opowiadania o wierze, nadziei, miłości i rodzinie”,
- ❖ „CV”, „Abecedarium. Wiersze z lat 1997-2012”
- ❖ „Sylwia”, „Heureza”
- ❖ „Horoskopy”

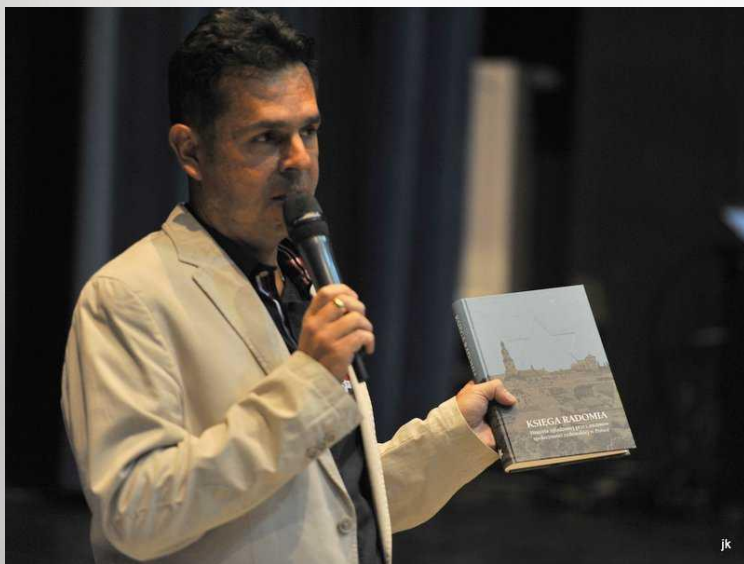
Redaktor książek:

- „Puzzle pamięci”
- „Nowa Teoria Literatury Użytkowej”,
- „Na szarym początku...” „Asocjacje”
- „Panopticum” , „Onoma”
- „Prosta piosenka o Nadziei”

MARCIN KEPA

ŻYCIORYS

Urodzony w 1977 roku w Radomiu. Absolwent VI LO im. Jana Kochanowskiego, polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego oraz podyplomowych studiów Zarządzania Kulturą w Uniwersytecie Jagiellońskim. Pracuje jako kierownik działu Dziedzictwa Kulturowego i Dokumentacji Filmowej w Ośrodku Kultury i Sztuki „Resursa Obywatelska” w Radomiu. Wykłada w Wyższej Szkole Dziennikarskiej im. M. Wańkowicza. Członek Stowarzyszenia Menedżerów i Organizatorów kultury SMOK przy Uniwersytecie Jagiellońskim. Żonaty, posiada dwójkę dzieci.

TWÓRCZOŚĆ

❖ Animator kultury, redaktor naczelny Radomskiego Miesięcznika Kulturalnego „Resursa” i telewizyjnego Radomskiego Magazynu kulturalnego oraz programu dokumentalnego „Świadkowie Historii”, publicysta „Tygodnika Radomskiego”, współpracownik „Miesięcznika Prowincjonalnego”.

❖ Autor książek:

- Paczka Radomskich
- Twierdza Radom

ZIEMOWIT SZCZEREK

ŻYCIORYS

Urodzony 10 kwietnia 1978 r. w Radomiu) – polski dziennikarz, pisarz i tłumacz. Współpracuje z czasopismami „Polityka” i „Nowa Europa Wschodnia”. Ukończył studia na kierunku prawo oraz studia podyplomowe w zakresie nauk politycznych. Ponadto interesuje się wschodem Europy, historią alternatywną i dziwactwami geopolitycznymi, historycznymi i kulturowymi. Obecnie mieszka w Krakowie.

TWÓRCZOŚĆ

- ❖ Był sobie Polak Rusek i Niemiec, czyli historie z Europy B.
- ❖ Europa.Stop.Wschodnia.Stop
- ❖ Hawaikum. W poszukiwaniu piękna.
- ❖ NieObcy
- ❖ Paczka Radomskich
- ❖ Przyjdzie Mordor i nas zje, czyli tajna historia Słowian
- ❖ Rzeczpospolita zwycięska. Alternatywna historia polski.
- ❖ Siódemka
- ❖ Tautaż z tryzubem
- ❖ Transgresje. Antologia opowiadań.

Czy wiesz że

Dzięki niniejszej prezentacji multimedialnej rozwijasz kompetencje kluczowe w zakresie:

- porozumiewania się w języku ojczystym.
- uczenia się
- świadomości i ekspresji kulturalnej
- technologii informatycznych